

למה אתה מתחצף?

שחורה אני ונאווה בנות ירושלים כאֶהֱלִי קֶדֶר כִּירְעוֹת שְׁלֹמָה (א, ה)

1. טב מלגיו ובישה מלבר

כאוהלי קדר מפני קדרותם של החיצונים אבל נאווה מבפנים כיריעות שלמה (ראה שיר השירים, הרב מ.ד. וואלי, שם). אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב (סנהדרין צח, א).

2. אל תפול בהסתר-יה

רבי אלעזר לטעמיה, דאמר שמחו את ירושלים, היינו דכתיב (תהלים ק ב) עבדו את יהו"ה בשמחה, כתוב אחד אומר עבדו את יהו"ה בשמחה, וכתוב אחד אומר (שם ב יא) עבדו את יהו"ה ביראה וגילו ברעדה, מה בין האי להאי, אלא כאן בזמנא דישראל שראן בארעא קדישא, כאן בזמנא דישראל שראן בארעא אחרא (זוהר במדבר קיח, א)

3. מהנהגת שכר וענש להנהגת הייחוד

והארץ היתה תהו ובהו זו מעשיהם של רשעים ויאמר אלהים יהיה אור זו מעשיהם של צדיקים, אבל איני יודע באיזה מהם חפץ ממ"ש וירא אלהים את האור כי טוב הרי במעשיהם של צדיקים הוא חפץ (בראשית רבה, ב, ה)

4. כולם בחכמה עשית

והיה פי תבוא אל הארץ אשר ה"א נתן לך נחלה וירשמה וישבת בה: ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה"א נתן לך ושמת בסנא והלקת אל המקום אשר יבחר ה"א לשכן שמו שם: ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה"א פי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו: ולקח הכהן הסנא מידך והניחו לפני מזבח ה"א: וענית ואמרת לפני ה"א ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורבו: וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה: ונצעק אל ה"א אבותינו וישמע ה' את קלנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו: ויוצאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאותות ובמפתים: ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש: ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי ה' והנחתו לפני ה' אלהיך והשתחוית לפני ה"א: ושמת בכול הטוב אשר נתן לך ה"א ולביתך אתה והלוי והגר בקרבך (דברים כו, א-יא)

5. רצוננו ליראות את מלכנו

החוצפה שבעקבא דמשיחא באה מפני ביסום העולם, והתפרצות האורה העומדת לבוא, ועדיין לא סגלה לה את אפיה. ההכרה האלהית מתפרצת כנחל מים, וכל רעיון דוחק רעיון. כמה שהתבונה עומדת על איזה מכון של השערת שיגוב, מיד שפעה רבה באה, שמגלה את הקוטן שבשיגוב הקודם. ועד שלא הספיקה ההזרחה השנייה להתאזרח בנשמה, בא עוד גל אור חדש. וממהירות השטף, אין העין רואה, והחזיון מתהפך לאיזה בליטה של שלילה, עד שהכלים מתתקנים, והאורה האלוהית מסתדרת ברוח ובמעשה. (שמונה קבצים א, תט', הראי"ה קוק)

6. רק תשובה עילאה בלבד

והתשובה בזמן הזה היא תמיד תשובה עילאה, תשובה מאהבה, שזדונות נעשים זכיות גמורות. והחטא אינו יכול לפגום כל כך כבודות הראשונים, מפני רוב הביסום של העולם, ושפע הרחמים והחסדים שזורחים בו. (שמונה קבצים א, תרט, הראי"ה קוק)

7. שילוב עבודה שכלית ועבודת המדמה

לפעמים מתחילים את העבודה בשמחה ובאור הדעת, מפני הדמיון הוא מרווה מאור השכל, אך במשך זמן קצר מתמוטט הדמיון, מפני שהארת השכל מסתלקת ממנו, והאדם מרגיש עיפות רוחנית, וצריך הוא לחדש לו אור דעת ממקור השכלי העליון המקודש. וכשלא תהייה התנגדות מצד איזה עיפות גופנית, ישוב אחר כל הדמיון הנאה להלביש את ההארה החדשה, ויוכל להתחיל עבודה חדשה, בשמחה ובטוב לבב, מרוב כל. (שמונה קבצים א, תרפ, הראי"ה קוק)